skářské a dílny jejich bývají většinou zařízeny pro výrobu zboží tohoto i onoho druhu. Jsou tudíž pernikáři oprávněni ku výrobě i ku prodeji voskových sloupců a svíček (obch. a živn. komora vídeňská). Pernikáři jsou dále oprávněni vyráběti zboží ze syrobu a medu; pernikářské zboží může pak býti i těstem z rýžové mouky a cukru okrašlováno; dále však jejich oprávnění živnostenské nesahá (srv. obch. a živn. komora v Plzni). Výčep medoviny sluší považovati za část živnosti pernikářské (obch. a živn. komora ve Štýrském Hradci). Pernikáři smějí vyráběti jen takové zboží, kteréž v podstatě své záleží ze syrobu a medu; nejsou proto oprávněni všeobecně ku výrobě a ku prodeji cukrovinek z máslového těsta a lineckých koláčů (Linzerteig), ani ku výrobě piškotů, však tam, kde není cukrářů, a zejména na venkově, má býti živnostenské oprávnění perníkářů rozšířeno i na zboží tohoto druhu (obch. a živn. komora v Brně).

Živnost podkovářská.

Živnost podkovářská zanáší se okováváním kopyt zvířecích a a náleží ke koncessovaným živnostem (§ 15 ad 20 živn. řádu).

I. Způsobilost a rozsah.

Uchazeči o tuto koncessi mají podati průkaz své zvláštní způsobilosti po rozumu min. nařízení ze dne 21. června 1874 č. 100 ř. z. (nař. min. ze dne 17. září 1883 č. 151 ř. z.). Průkaz způsobilosti může býti podán buď vysvědčením o úspěšně odbytém pololetním podkovářském běhu nebo vysvědčením, že uchazeč obstál při zkoušce podkovářské, předepsané min. nařízením ze dne 17. srpna 1873 č. 140 ř. z. Co se týče hranic živnostenské oprávněnosti mezi kováři k podkovářství způsobilými, a kováři vozů a hotoviteli zemědělských strojů, podala obch. a živn. komora v Linci dobrozdání v ten smysl, že k podkovářství způsobilým jest jen vlastně k tomu oprávněný kovář, tak zv. podkovář; co se týče ostatních kovářských prací, jest zajisté způsobilým podkovář též ku pracím hrubým i vozovým (výn. min. vn. ze dne 6. srpna 1890 č. 13099), což také jest uznáváno staršími živnostenskými předpisy. Oba smí zhotovovati obyčejné zemědělské nářadí jako: pluhy, brány, motyky, lopaty, skoby a j. Ku výrobě vlastních hospodářských strojů jest schopen pouze strojník, naproti tomu však nelze pochybovati o tom, že opravy jednotlivých částí železných takovýchto zemědělských strojů jsou obstarány také podkováři a kováři vozů. Podkovářství tvoří zvláštní druh živnosti kovářské a obsahuje práce, ku kterým kovář a strojník není schopen, naopak ale živnost podkovářská opravňuje nejen k podkovářství, nýbrž také k jiným pracím kovářským. Ale ne všude, kde jest potřeba podkovářských prací, nalézá se zkoušený a koncessovaný podkovář a tak se stává, že zvláště na venkově kováři provádí zároveň zhotovování a opravu rozličných pro zemědělství, domácí hospodářství, stavitelství atd. nutných věcí, ačkoli k tomu nemají koncesse (dobrozdání obch. a živn. komory v Chebu, v Praze, v Budějovicích a v Plzni).

II. Podkovářský kurs, podkovářské školy a zkoušky.

1. Ku přijetí do podkovářského kursu jest potřebí vysvědčení o tom, že žadatel odbyl si s dobrým prospěchem národní školu, výučný list, svědčící o řádném vyučení se řemeslu podkovářskému a výkaz o dvouletém tovaryšství. Kurs pro podkováře trvá 6 měsíců. Posluchači podkovářského kursu obdrží po odbytí zkoušky z theorie podkovářství a když byli provedli uspokojivě okování koně a dokázali svoji způsobilost k tomu,

že dovedou zhotovovati dokonalé podkovy, vysvědčení, ve kterém jsou prohlášeni za způsobilé, v každém místě nastoupiti samostatně živnost kovářskou a podkovářskou (vyhl. min. kultu a vyučování ze dne 12. července 1871 č. 97 ř. z.).

2. Zkoušky podkovářské: Podkováři, kteří, byť neměli pololetního podkovářského kursu, dosáhnouti chtějí vysvědčení své způsobilosti k vykonávání živnosti podkovářské, musí se podrobiti zkoušce. Tato zkouška může býti odbyta: na vídeňské podkovářské škole spojené s ústavem zvěrolékařským, na veřejných občanských podkovářských školách, na vojenských podkovářských školách, na těchto však jen v tom případě, když v místě není občanské podkovářské školy a konečně před zkušebními kommisemi k tomu zvlášť určenými. Každému zkoušenému kandidátu ponechává se na vůli vybrati si jedno z uvedených míst zkušebních. Ku přihlášce dlužno přiložiti vysvědčení (výuční list) o tom, že se kandidát řádně vyučil řemeslu podkovářskému, potom průkaz o nejméně dvouletém zaměstnání jako pomocník podkovářský (nař. min. vn. ze dne 27. září 1873 č. 140 ř. z.).

3. Vojenské podkovářské školy mají za účel v theorii i praxi podkovářské vzdělávati vojíny, presenční službu u sborů a ústavů vojenských si odbývající a řemesla kovářského znalé ku praktickému jich zaměstnání a přiměřeným způsobem připraviti ty, kdož se ucházejí o přijetí do dvouletého kursu pro zvěrolékaře na c. k. vojenském zvěrolékařském ústavu ve Vídni. Za žáky bývají přijati pouze ti vojíni, kteří mají výuční list svědčící o tom, že se řádně vyučili řemeslu kovářskému a kteří mají potřebné fysické síly ku vykonávání podkovářství a dostatečnou zručnost ve čtení a psaní. Vyučuje se v jednom pololetním kursu. Každoročně odbývají se 2 kursy. Škola podkovářská pak obdrží k volnému použití svému nějakou příhodnou kovárnu v místě samém se nacházející.

Celkem čítá se v Rakousku 10 vojenských podkovářských škol.

Živnost pohodnická.

Živnost pohodnická záleží v tom, že jisté osoby se po živnostensku chytáním škodlivých zvířat (jmenovitě psů pána nemajících a psů vzteklinou podezřelých), odstraňováním, stahováním, zahrabáváním a zužitkováním mrtvol zvířecích zabývají. Pohodnictví původně pouze obce provozovaly; novější živnostenské zákonodárství dopustilo, že i jednotlivci s jistým obmezením pohodnictví provozovati mohou. Živnost. řád. předpisuje:

1. že pohodnictví jest živností koncessovanou (§ 15 živn. ř.);

2. že stanoveny jsou maximální tarify (§ 51 živn. ř.).

3. Jelikož sama povaha této živnosti přísného dohledu policie zdravotní vyhledává, jest pro stanovení místa provozovacího nařízeno řízení ediktální (§ 25 živn. ř.).

4. Živnost pohodnická kromě toho upravena jest předpisy živnostenské policie (§ 54 živnost. ř.). Následkem min. nař. ze dne 11. prosince 1859 č. 21468, byly pro jednotlivé korunní země vydány instrukce pro pohodné, kteréž podrobné předpisy o odstraňování zvířat mrtvých, chytání a zabíjení kousavých, pána nemajících, vzteklinou podezřelých neb vzteklých, dále o pozorování podezřelých psů, o způsobu ničení a zahrabávání mrch, o zužitkování jednotlivých částí těla zvířecího (kůže, rohů, sádla, paznehtů, kopyt, kostí), o zařízení pohodnictví, o poplatcích za odnášení zvířat, jakož i stahování, zahrabávání, pytvání, chytání a o dozoru nad pohodnými atd.